

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU

Kanun Numarası: 6698

Kabul Tarihi: 24.03.2016

Yayın Tarihi 07.04.2016

Yürürlük Tarihleri:

8'inci, 9'uncu, 11'inci, 13'üncü, 14'üncü, 15'inci, 16'ncı, 17'nci ve 18'inci maddeler

07.10.2016

Diğer maddeler **07.04.2016**

Amaç:

Kişisel Verilerin işlenmesinde;

- Özel hayatın gizliliğini korumak,
- Kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak,
- Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülüklerini belirlemek ve uyacakları usul ve esasları düzenlemek,

Kanunun amacıdır.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, kişisel verilerin korunmasıdır. Tüzel kişilerin veya tacirlerin ticari verileri bu kapsamda değildir.

Kapsam:

- Kişisel Verileri İşlenen Gerçek Kişiler
- Kişisel Verileri İşleyen Gerçek veya Tüzel Kişiler (verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen)

Bu Kapsamda:

- **Kişisel veri:** Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,
- **İlgili kişi:** Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
- **Kişisel verilerin işlenmesi:** Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,
- **Veri işleyen:** Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

İfade eder.

Genel İlkeler (4. Madde):

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma,
- Doğru ve gerektiğinde güncel olma,
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme,
- İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma,
- İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel Verilerin İşlenme Şartları (5. Madde):

- **Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.**
- **Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:**
 - Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
 - Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
 - Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
 - Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
 - İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması,
 - Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması,
 - İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Özel Nitelikli Kişisel Veriler:

Özel Nitelikli Kişisel Veriler: Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri.

Sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikli kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.

Verilerin Aktarılması

5. Maddedeki genel ilkeler ve yeterli önlem alınarak özel nitelikli kişisel veriler belli şartlarla aktarılabilir.

Verilerin yurt dışına aktarılması ise, bu şartların yanı sıra, verinin aktarılacağı yabancı ülkede;

- Yeterli korumanın bulunması,
- Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması,

kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilir.

Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

Aydınlatma Yükümlülüğü:

Veri Sorumlusu, ilgili kişilere;

- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
 - Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
 - İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı,
 - Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
 - 11'inci maddede sayılan diğer hakları,
- konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

Veri Sorumlusuna Başvuru ve Yükümlülüğü:

- 30 günlük süre içerisinde cevap zorunluluğu vardır.
- Cevap verilmemesi veya yanlış bilgi verilmesi halinde Kurula başvuru hakkı vardır.

Veri Sorumlusunun veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri:

Veri sorumlusu;

- Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
- Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak,

amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik **gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.**

İlgili Kişinin Hakları

Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
- Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, 12305 e) 7'nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

Haklarına sahiptir.

Suç ve Kabahatler

- **Suçlar:**

- Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140'ıncı madde hükümleri uygulanır.
- Bu Kanunun 7'nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138 inci maddesine göre cezalandırılır.

- **Kabahatler:**

- Kanunun 10'uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,
- 12'nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- 15'inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- 16'ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar, idari para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

İstisnalar:

- Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi,
- Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi,
- Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi,
- Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi,
- Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.

Genel Deęerlendirme:

Esasen bu Kanun ile amaçlanan, kişisel verilerin 5. Maddede belirtilen Genel İlkeler kapsamında işlenmesi, aktarılması, silinmesi ve imhası ile verileri işlenen ile işleyen tarafların hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesidir.

Bu yönü ile, öncelikle tüzel kişilerin (Şirketlerin veya tacirlerin ticari işletmeleri ile ilgili verilerinden) verilerinden değil, gerçek şahısların verilerinden bahsedilebilir. Örneğin, bir şirketin mali durumu, hissedarlık yapısı vesair bilgileri bu kanun kapsamında değerlendirilmez.

Bu kanuna tabi veri, kişisel olan her türlü veri olabilir. Hatta sağlık durumu (Örneğin, şeker hastası olması gibi) dahi kişisel veri kabul edilir.

Kişilerin sağlık ile ilgili verilerine ulaşan hastaneler, doktorlar, laboratuvarlar; mali durumuna ilişkin verilerine ulaşabilen muhasebeciler, finansal danışmanlar (Bankalar kendi kanunları gereği bu kanun kapsamında değildir); hukuki sorunlarına ilişkin verilerine ulaşabilen avukatlar, danışmanlar; adres ve iletişim bilgilerinin kayıtlı olduğu her türlü kuruluş (meslek odaları, internet üzerinden pazarlama yapan firmalar); adres ve iletişim bilgilerine ulaşabilen abonelikle çalışan firmalar gibi, gerçek kişilerin her türlü verisine ulaşabilen şahıs ve/veya firmalar bu kanun kapsamında değerlendirilir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, Kişilerin kişisel verilerine ulaşabilen şahıs veya firmaların, bir şekilde Kişilerin rıza veya muvafakatini alması gerekmektedir.

Bu nedenle de Verileri almadan önce bir BİLGİLENDİRME ve KULLANMAYA ONAY metni (ya da sözleşmesinin) imzalatılması gerekli olacaktır.

MOORE STEPHENS
